

Biblioteksplan

Folk- och skolbibliotek i Lessebo kommun
2017-2020

Lessebo kommun
Lätt att komma hem.

Innehåll

Biblioteken och biblioteksplanen i sitt sammanhang	2
Nationell nivå	2
Regional nivå	2
Kommunal nivå	3
Fokusområden och mätning av mål	4
Biblioteken i Lessebo kommun	4
Det nära, personliga biblioteket	5
Bibliotekspersonal	5
Barn och ungdomar	6
Personer med funktionsnedsättning	6
Personer med annat modersmål och nationella minoriteter	7
Läsfrämjande, litteratur och kultur	7
Utbildning, kunskap och informationsteknik	8
Tillgänglighet	9
Samverkan	9
Samverkan med andra bibliotek	9
Samverkan med andra aktörer	10
Referenslista	11

Biblioteken och biblioteksplanen i sitt sammanhang

Nationell nivå

I bibliotekslagen finns bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet och vad det ska verka för.¹

Enligt bibliotekslagen ska kommuner anta en biblioteksplan för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteksplanen ska finnas för att synliggöra bibliotekens olika funktioner och bidra till att stärka bibliotekens roll lokalt. Planen ska möjliggöra uppföljning, samordning och kvalitetsutveckling.²

Elevers tillgång till skolbibliotek styrs via 2 kap. 36 § i skollagen där det tydligt uttrycks att elever ska ha tillgång till skolbibliotek.³

Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet⁴ kan sammanfattas enligt följande där skolbiblioteket kan medverka till:

- att alla elever når kunskapsmålen
- att eleverna utvecklar förmåga att hantera information
- att eleverna utvecklar förmåga att hantera digitala verktyg
- att eleverna utvecklar språklig förmåga

Även i läroplanen för gymnasieskolan⁵ finns det ett flertal kopplingar till skolbiblioteket, till exempel är ett återkommande inslag att eleverna ska kunna söka och värdera information.

Regional nivå

På regional nivå finns det en regional kulturplan för Kronobergs län. I den nämns de kommunala folkbiblioteken till exempel som en viktig plats för medborgarservice, demokrati och möjligheter att delta i samhället. Även behovet av samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek samt andra olika aktörer som finns tas upp i denna plan.⁶

I remissutgåvan av den regionala kulturplanen för 2018-2020 tas även behovet upp av att vidareutbilda bibliotekspersonal för att kunna möta invånarnas behov av att vidareutveckla sin digitala kompetens.

Även utveckling av biblioteksrummet och innovationsarbete för att främja läsande och stärka bibliotekets roll som mötesplats tas upp som faktorer för att nå det mål som planen föreslår.

⁷

Det finns även en biblioteksplan på regional nivå som ger underlag för arbetet med utveckling, samverkan och kvalitet.⁸

¹ Bibliotekslag (SFS 2013:801)

² Svensk biblioteksförning. *För det demokratiska samhällets utveckling. Bibliotekslagen enligt lagstiftaren*. Stockholm: Svensk biblioteksförning, 2015, 35.

³ Skollag 2 kap. 36 §. (SFS 2010:800)

⁴ Skolverket. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket, 2016.

⁵ Skolverket. *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Skolverket, 2011.

⁶ Region Kronoberg. *Regional kulturplan för Kronobergs län 2015-2017*. Växjö: Region Kronoberg, 2014, 26-28.

⁷ Region Kronoberg. *Remissutgåva Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020*. Växjö: Region Kronoberg, 2017, 11, 32.

⁸ Region Blekinge och Region Kronoberg. *Regional biblioteksplan 2016-2018*. 2016, 2.

Kommunal nivå

Lessebo kommuns vision lyder:

”Tillsammans skapar vi en grön kommun som vi är stolta över och där vi bryr oss om varandras framtid.

- En naturnära kommun där livskvalitet och trygghet står i fokus.
- En miljövänlig kommun som är fossilfri med hållbar utveckling och klimatsmarta boenden.
- En levande kommun med rikt fritidsliv och stark besöksnäring.
- En modern kommun med världen runt knuten.
- En kreativ kunskapskommun där vi lägger grunden till ett livslångt lärande.”⁹

Baserat på denna vision har ett antal målområden och strategier tagits fram där det som gäller folkbiblioteksverksamheten och skolbiblioteksverksamheten är följande.

Mål: Flera ska nyttja bibliotekets tjänster

Strategier:

- Stödja föreningslivet
- Främja kultur- och fritidsfrågor utifrån integrations- och genusperspektiv
- Samarbeta med lokalsamhället och andra förvaltningar
- Öka antalet mötesplatser för kommunens invånare
- Skapa en kommunikationsplan för marknadsföring av kultur och fritidsutbudet.
- Kommunen ska hålla god kvalitet på kultur- och idrottsanläggningar samt att dessa ska vara tillgänglighetsanpassade

Mål: Öka andelen elever som går ut grundskolan med behörighet till gymnasieskolan, att barn, ungdomar och medarbetare ska uppleva en trygg miljö och att pedagogerna använder och utforskar olika digitala verktyg i lärsituationen, för att hitta nya sätt att träna olika förmågor och utveckla det pedagogiska innehållet.

Strategier:

- Ständigt utveckla elevers och barns språkliga färdigheter. Språket gäller allt arbete/alla ämnen med barnen/ eleverna, från förskolan till vuxenutbildningen.
- Arbeta metodiskt för att, på alla nivåer, sätta eleven och lärandet i fokus. Satsa på kompetensutveckling för lärare och pedagoger utifrån behov.(Språkutvecklande arbetssätt)
- Förskollärare, lärare, elever och annan personal skapar gemensamma förutsättningar för en trygg miljö och kontinuerligt följa upp på varje enhet.
- Utrusta fler pedagoger med digitala verktyg och öka tillgången till digitala verktyg för eleverna. Kontinuerlig fortbildning för pedagogerna exempelvis via workshops, seminarier, studiebesök inom området IT och lärande¹⁰

Organisationsmässigt finns biblioteken i Lessebo kommun under Kultur-, fritid- och turismförvaltningen när det gäller folkbibliotekens del och Barn- och utbildningsförvaltningen i fråga om skolbiblioteken samt dessa förvaltningars tillhörande nämnder (KFT och BUN).

⁹ Lessebo kommun. *Målområden 2018*. s. 1.

¹⁰ Lessebo kommun. *Målområden 2018*. s. 3-4, 6.

En stark koppling finns även till den tekniska förvaltningen, där kommunens IT-avdelning finns, vilken biblioteken i hög grad samverkar med.

Fokusområden och mätning av mål

Förutom ovan nämnda kommunala mål och strategier framkommer det tydligt i bibliotekslagen vilka områden som biblioteken ska fokusera på. I Lessebo kommun har dessa områden kategoriserats i följande grupper.

- Barn och ungdomar
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med annat modersmål och nationella minoriteter
- Läsförbättring, litteratur och kultur
- Utbildning, kunskap och informationsteknik
- Tillgänglighet
- Samverkan

För att mäta målluppfyllelsen kvantitativt kommer folkbiblioteksverksamheten att använda sig av följande nyckeltal.

- Antalet totala fysiska besökare per år på huvudbiblioteket och de tre filialerna.
- Antalet totala besökare på bibliotekens webbsida per år.
- Antalet deltagare per antalet programaktiviteter per år.
- Antalet totala lån (initiala lån + omlån) per aktiva låntagare per år.

Mätning av målluppfyllelse för skolbiblioteksverksamheten ingår i de mätningar som görs av målen för Barn- och utbildningsförvaltningen.

Biblioteken i Lessebo kommun

Biblioteksverksamheten i Lessebo kommun består av folkbibliotek, skolbibliotek samt digitalt bibliotek på webben. Huvudbiblioteket finns i Lessebo, övriga folkbibliotek finns placerade i orterna Hovmantorp, Kosta och Skruv. I kommunen finns det skolbibliotek på f-6 skolorna, medan högstadieskolan, gymnasiet och Nyängskolan använder huvudbiblioteket som sitt skolbibliotek enligt upprättade avtal. Det digitala biblioteket avser bibliotekens hemsida, där man kan till exempel låna e-böcker och nå övriga e-tjänster och informationskällor.

Huvudbiblioteket står för administrativ service och det är där man prövar nya medier och nya metoder i första hand.

Det nära, personliga biblioteket

Biblioteken i Lessebo kommun strävar efter att ge ett nära och personligt bemötande. För att stärka arbetet kring bemötande har personalen tagit fram en bemötandepolicy¹¹ som utgår från Lessebo kommuns värdegrundsord ansvar, respekt, tillit, tydlighet och utveckling.

Vi som arbetar på biblioteken vill:

- ta ansvar för att arbeta professionellt
- bemöta alla jämlikt och med respekt utifrån allas förutsättningar
- vara förtroendeingivande i vårt bemötande
- vara lyhörda och tydliga

¹¹ Lessebo bibliotek. *Bemötandepolicy på biblioteken i Lessebo kommun*

- ständigt förbättra oss och utveckla verksamheten

Biblioteken vill professionellt verka nära våra användare och detta är ett medvetet arbetssätt. Det nära personliga biblioteket där mycket är gratis eller till självkostnadspris, där låntagaren är synlig, uppfattas som positivt. Avgifter däremot genererar arbete i verksamheten, ekonomisk hantering, kravhantering, utskick, telefonsamtal, tid som kan användas till att istället vara aktiv i till exempel läsfrämjande arbete.

Mycket är gratis på biblioteken. Vi har även påminnelser innan räkningar. Vi ringer till våra låntagare om böcker för personlig kontakt, en positiv marknadsföring. Det kan ses som en naturlig del i arbetet att förankra biblioteket i sin närmiljö. Låntagare kan låna på sitt namn med kontrolluppgift (adress). Vi förlorar media ibland, men vinner låntagare. Biblioteken köper in media nära våra låntagare, interagerar via Internet och personligen.

Strategier för att verka för det nära, personliga biblioteket:

- Följa den bemötandepolicy som är framtagen
- Hålla låga nivåer på avgifter
- Fortsätta verka för personlig kontakt med låntagare och besökare

Bibliotekspersonal

För närvarande finns det 5 bibliotekarier och 2 biblioteksassistenter anställda i biblioteksverksamheten. Två av tjänsterna är heltidstjänster, övriga är deltidstjänster med olika procentsatser.

Totalt finns det 5,5 årsverken varav 1st är en skolbibliotekarietjänst.

Nyrekrytering till följd av pensionsavgångar sker genom att assistenttjänster omvandlas till bibliotekarietjänster.

När det kan vara av intresse för verksamhetens mål görs projektansökningar som kan utöka personaltimmar för att möta behov i samhället, som kan vara av tillfällig natur eller för att möta mer långsiktiga utmaningar.

Det är av största vikt att all bibliotekspersonal är högkompetent och ges möjlighet att utveckla sin kompetensnivå genom att exempelvis delta i bokmässor, bokvisningar, författarbesök, utbildningar, studiebesök, workshops och dylikt för att kunna ge bibliotekens besökare service på högsta nivå.

Strategier inom personal och bemanning:

- Utöka deltidstjänster till heltid när det är möjligt
- Delta i kompetensutveckling
- Göra ansökningar om projektmedel för ökad bemanning när det är relevant för verksamheten och möjlighet finns

Barn och ungdomar

Konkurrensen om barn och ungas fritid ökar. Det finns idag ett ökat utbud med större variation än någonsin, både på den kommersiella marknaden och i samhällets regi.

Biblioteken fokuserar på att främja läsning, språkutveckling och förmågan att hantera medier, information och digitala verktyg för lärande, personlig utveckling och eget skapande både under skoltid och under barn och ungas fritid.

Skolbibliotekets övergripande mål är att arbeta för att eleverna ska nå kunskapsmålen i alla ämnen. Att det finns utvecklad skolbiblioteksverksamhet som bidrar till skolans kvalitet är idag en av de faktorerna som många tar hänsyn till vid val av skola. Det är därför av största vikt att skolbiblioteksverksamheten synliggörs och är en självklar del i skolans pedagogiska arbete.

Strategier:

- Genomföra språkstimulerande aktiviteter för barn och unga i olika åldrar
- Verka för eget deltagande och medskapande hos barn och unga
- Samverka med till exempel BVC, förskolor, fritids, föreningar
- Fysiska och webbaserade biblioteken ska vara inbjudande och lässtimulerande
- Folkbiblioteket erbjuder bokgåvor vid 1,5-år och till alla i F-klass.
- Skolbibliotekarier deltar i skolans pedagogiska arbete för att elever ska nå kunskapsmålen
- Varje år uppdatera den läsplan som finns där samarbete med olika aktörer och olika insatser specificeras.

Personer med funktionsnedsättning

Kommunens folk- och skolbiblioteksverksamhet ska vara tillgänglig för alla och funktionsnedsättning får inte utgöra ett hinder för att kunna ta del av information.

Biblioteken ska därför utifrån behov erbjuda litteratur på olika lästlästa nivåer, inläst litteratur i olika format, storstilböcker, lättläst dagstidning och olika tekniska hjälpmedel som kan vara relevanta.

Tillgänglighet i lokaler och på bibliotekens webb får inte heller utgöra hinder för personer med funktionsnedsättning.

Avståndet till biblioteket kan vara ett problem för de som vill låna och som på grund av funktionsnedsättning inte kan ta sig dit. Idag finns ingen utbyggd "boken kommer"-service i kommunen. Medieförsörjningen när det gäller till exempel äldre i eget boende, sker ostrukturerat med hjälp av ideell verksamhet. Strävan är att den enskilda lånar med hjälp av personal eller genom ett personligt ombud. Det underlättas om det finns speciella bokombud på boenden.

Strategier:

- Utifrån behov anpassa bibliotekens utbud av litteratur och hjälpmedel
- Ha tillgänglighetsanpassade lokaler och webb
- Samarbeta med bokombud för att främja tillgång till bibliotekens utbud

Personer med annat modersmål och nationella minoriteter

Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med annat modersmål än svenska och de nationella minoriteterna där språken är finska, jiddisch, meänkieli, romska och samiska.

Detta innebär att kommuninvånare ska ha tillgång till litteratur på sitt eget modersmål och medier på lättläst svenska. Folkbiblioteken arbetar med att göra detta utbud lätt att hitta, genom att samla materialet på till exempel en Ny i Sverige-hylla, en Lättläst-hylla och en Språk-hylla.

För att kunna tillgodose behov sker samarbete kring lån av litteratur med övriga bibliotek i regionen och Internationella biblioteket i Stockholm.

Biblioteken verkar också för dessa prioriterade grupper genom att samarbeta med olika föreningar i kommunen kring programverksamhet med integrationsperspektiv och erbjuda biblioteksvisningar för till exempel SFI-klasser.

Biblioteken strävar efter att erbjuda biblioteksinformation till exempel låneregler på fler språk än svenska.

Strategier:

- Erbjud litteratur på minoritetsspråken
- Tillhandahålla ett utbud på andra språk som speglar kommuninvånarnas efterfrågan
- Ha ett medieutbud på lättläst svenska
- Samverka med föreningar, SFI, med flera
- Ha biblioteksinformation översatt till flera språk

Läsfrämjande, litteratur och kultur

En utmaning som biblioteken står inför är konkurrensen med det allt större utbud som samhället erbjuder som alternativ till läsning och kultur. Några av bibliotekens främsta uppdrag är just att främja litteraturens ställning, läsning och tillgång till litteratur samt intresset för kulturell verksamhet.

Biblioteken vill vara en neutral mötesplats med inbjudande miljöer där det är möjligt att träffas över kulturella, sociala, språkliga, åldersbundna eller religiösa gränser. Genom att möjliggöra detta bidrar biblioteken till att öka den sociala tryggheten i samhället och locka till läsning och upplevelser.

Bibliotekens medier ska präglas av allsidighet och kvalitet. Detta försäkras via den särskilda medieplan som finns framtagen för verksamheten och som revideras med jämna mellanrum. I den regleras bland annat hur den praktiska tillgängligheten fungerar, till exempel fjärrlån, transporter och lokaler. Medieplanen innehåller också bibliotekens inköspolicy som präglas av grundläggande demokratiska värden och lyhördhet för kommuninvånarnas önskemål.

Biblioteken erbjuder utställningsmöjligheter för alla, främst i konstfoajén som finns på Lessebo bibliotek. Utställare skriver på ett kontrakt där man undertecknar att man är medveten om att biblioteket inte kan ansvara för stöld, brand eller annan åverkan på konstverken. Biblioteksverksamheten bedömer inte konstens kvalitet eller innehåll utan överlåter det till betraktarens öga och den fria debatten i samhället. Biblioteken värnar om yttrandefriheten och grundläggande demokratiska värden.

Folkbiblioteket handhar även kommunens konstarkiv.

Strategier:

- Verka för att förmedla litteratur på ett inspirerande sätt i biblioteken och på webben
- Genomföra programaktiviteter med fokus på läsfrämjande och kultur
- Ha inbjudande lokaler som lockar till läsning och främjar möten
- Erbjud litteratur i olika former präglad av allsidighet och kvalitet
- Ha en aktuell medieplan
- Erbjud utställningsmöjligheter i till exempel konstfoajén

Utbildning, kunskap och informationsteknik

Biblioteken ska bidra till kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning, intresset för bildning samt öka kunskap om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

Folkbiblioteket är kommunens offentliga rum för att söka kunskap och information och ska vara neutralt i moraliska, politiska och religiösa frågor utifrån ett yttrandefrihetsperspektiv, där hänsyn ska tas till allas mänskliga rättigheter och lika värde.

Biblioteken värnar om allas rätt till information när de behöver den, där de behöver den, på ett sätt de kan ta den till sig. Till exempel ska folkbiblioteket tillhandahålla information på lättläst språk, via olika ämnesdatabaser som till stor del kan nås via dator hemifrån eller på bibliotekens webb. Möjlighet till släktforskning på folkbibliotekens datorer är också en prioriterad verksamhet. Besökare på folkbiblioteken ska kunna kopiera, scanna och skriva ut information från informationskällor.

Digital delaktighet är numera ett krav för en väl fungerande demokrati. En del i detta är att kunna behärska information online, till exempel få verktyg och vägledning av kompetent personal för att kunna söka och bedöma informationen källkritiskt är av största vikt. Detta är också tydligt för skolbiblioteksverksamheten där eleverna enligt läroplanen ska lära sig hantera information och digitala verktyg.

Strategier:

- Programaktiviteter som bidrar till bildning via till exempel samverkan med studieförbund
- Tillhandahålla teknik för informationssökning till exempel datorer och Wifi.
- Ha lugna studieplatser/läsrum
- Erbjud information i olika medieformer och svårighetsgrader
- Bibliotekens webb ska vara enkel att använda och innehålla relevant information för kommuninvånarnas behov
- Erbjud handledning i informationsteknik och källkritik

Tillgänglighet

Enligt bibliotekslagen ska alla ha tillgång till ett bibliotek och det ska svara tillgängligt för alla. Detta gäller de fysiska lokalerna, bibliotekens webb samt informationen som finns där.

Biblioteken ska uppfattas som tillgängligt sett ur den aspekten att en kommuninvånare känner sig välkommen, delaktig och väl bemött. Det kan finnas en uppfattning som gör att biblioteken ter sig främmande, svårbegripligt och svårforcerat, vilket verksamheten måste arbeta mot för att bli inbjudande och engagerande.

Strategier:

- Stämna av tillgänglighet i lokaler mot till exempel lagstiftning kring enkelt avhjälpna hinder i Plan- och bygglagen (2010:900), PBL
- Stämna av tillgänglighet på bibliotekens webb mot den internationella tillgänglighetsstandarden WCAG 2.0 nivå A. Nivå AA bör eftersträvas.
- Stämna av tillgänglighet när det gäller information, till exempel tillgängligt språk, alternativa format och tillgänglig formgivning

- Ha en bemötandepolicy som kontinuerligt hålls levande hos personal genom kompetensutveckling

Samverkan

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet har i uppdrag att samverka för att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser.

Samverkan med andra bibliotek

Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg (BiBK) ansvarar för de regionala biblioteksutvecklingsfrågorna. Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg är en aktör inom kultursamverkansmodellerna i Blekinge och Kronoberg och ska bidra till en dynamisk utveckling av bibliotek, kultur och lärande inom Blekinge och Kronoberg.

Den regionala biblioteksverksamheten styrs av Bibliotekslagen och de regionala kulturplanerna. Genom omvärldsbevakning, information, rådgivning, samordning, kompetensutveckling, utvecklingsinsatser och stöd till mediasamverkan, stödjer och stärker BiBK folkbiblioteken i Blekinge och Kronoberg.

Sedan många år har folkbiblioteken i Blekinge och Kronoberg ett organiserat lånesamarbete. Lånesamarbetet gäller alla typer av media och bygger på ett generöst förhållningssätt. Detta samarbete gäller också folkbiblioteken i Kalmar län och 25 bibliotek binds samman i ett transportsystem med sändningar tre gånger i veckan.

Sedan våren 2013 har biblioteken bibliotekswebbar med integrerade kataloger. BiBK administrerar en länsgemensam webbsida som underlättar fjärrlån i de två länen. Det fortsatta utvecklingsarbetet styrs av en styrgrupp bestående av alla bibliotekschefer, arbetet samordnas av BiBK.

För att ytterligare stärka tillgången till media finns Sveriges depåbibliotek och lånecentral i Umeå, som bland annat tillhandahåller tjänster kring fjärrlån.

Utöver denna samverkan finns ett internationellt bibliotek med media på andra språk i Stockholm som har till uppgift att komplettera Sveriges folkbiblioteks bokbestånd med litteratur på andra språk än svenska, undantaget några av de mer vanliga språken och de nationella minoritetsspråken.

Samverkan med andra aktörer

Biblioteken samverkar med övriga kommunala verksamheter till exempel kommunens förskolor, BVC, omsorg och äldreboende. Av egen kraft och tillsammans med föreningar, studieförbund och andra aktörer i lokalsamhället och på regional nivå arrangeras till exempel programaktiviteter.

Strategier:

- Verka för fortsatt och ökad samverkan mellan biblioteken i regionen
- Verka för fortsatt och ökad samverkan med andra aktörer i samhället
- Vara en tillgänglig mötesplats som främjar samverkan

Referenslista

Bibliotekslag (SFS 2013:801)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801 (Hämtad 2017-04-02)

Lessebo bibliotek. *Bemötandepolicy på biblioteken i Lessebo kommun.*

Lessebo kommun. *Målområden 2017-2018.*

<http://www.lessebo.se/Om-Lessebo-kommun/Vision.aspx> (Hämtad 2017-04-02)

Region Blekinge och Region Kronoberg. *Regional biblioteksplan 2016-2018.*

http://www.biblioteksutveckling.se/a/uploads/dokument/planer_verksamhet/Biblioteksplan_2016_2018_slutversion.pdf (Hämtad 2017-04-02)

Region Kronoberg. *Regional kulturplan för Kronobergs län 2015-2017.* Växjö: Region Kronoberg, 2014.

http://www.regionkronoberg.se/globalassets/kultur-och-upplevelser/slutversion-regional-kulturplan-for-kronoberg-lan_2015-2017.pdf (Hämtad 2017-04-02)

Region Kronoberg. *Remissutgåva Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020.* Växjö: Region Kronoberg, 2017.

<http://blogg.regionkronoberg.se/kultur/wp-content/uploads/sites/3/2017/06/Remissutg%C3%A5va-Regional-Kulturplan-f%C3%B6r-Kronobergs-l%C3%A4n-2018-2020.pdf> (Hämtad 2017-07-20)

Skollag 2 kap. 36 §. (SFS 2010:800)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800 (Hämtad 2017-04-02)

Skolverket. *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011.* Stockholm: Skolverket, 2011.

Skolverket. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011.* Stockholm: Skolverket, 2016.

Svensk biblioteks förening. *För det demokratiska samhällets utveckling. Bibliotekslagen enligt lagstiftaren.* Stockholm: Svensk biblioteks förening, 2015, 35.